

Preses relīze

Luksemburgā, 2020. gada 22. jūlijā

ES “zaļās” ambīcijas prasa, lai Taisnīgas pārkārtošanās fonds būtu vairāk balstīts uz sniegumu, iesaka revidenti

Saskaņā ar Eiropas Revīzijas palātas šodien publicēto atzinumu, kas attiecas uz nesen grozīto priekšlikumu par Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF), ir jāveido skaidrāka saikne ar ES mērķiem klimata un vides jomā. Kaut arī ir ierosināti ievērojami papildu resursi, lai līdz 2050. gadam palīdzētu īstenot pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku, finansējumam jābūt vairāk balstītam uz vajadzībām un orientētam uz sniegumu. Pretējā gadījumā pastāv risks, ka nepieciešamās strukturālās pārmaiņas netiks veiktas un pārkārtošanās uz zaļo ekonomiku būs jāfinansē atkal, brīdina revidenti.

Tiesību aktu priekšlikumu, ar kuriem paredz izveidot Taisnīgas pārkārtošanās fondu (TPF), mērķis ir atbalstīt ES pārkārtošanos uz klimatneitrālu ekonomiku līdz 2050. gadam, pievēršoties sociālajai, ekonomiskajai un vides ietekmei uz skartajām nozarēm un reģioniem. Sākotnēji tika piešķirtas budžeta apropriācijas 7,5 miljardu EUR apmērā (2018. gada cenās). Pēc Covid-19 uzliesmojuma Eiropas Komisija grozīja savu priekšlikumu, ievērojami palielinot finansējumu par 32,5 miljardiem EUR, galvenokārt no Eiropas Atveseļošanas instrumenta. Tomēr vakar jaunajā budžeta plānā tika panākta vienošanās samazināt TPF par 20 miljardiem EUR.

Revidenti norāda, ka Komisija nav veikusi iepriekšēju ietekmes novērtējumu, lai pamatotu grozīto summu. Pamatota vajadzību analīze ir ļoti svarīga, lai nodrošinātu ES finanšu resursu labāku sadali, kā arī mērķtiecīgi un kvantitatīvi noteiktu sasniedzamos mērķus. Tas ir vēl jo svarīgāk tāpēc, ka priekšlikumā ir paredzēts papildu finansējums reģioniem, kuri jau ir saņēmuši līdzekļus enerģētikas modernizācijai no citiem īpašiem fondiem.

*“Taisnīgas pārkārtošanās fonds ir ES zaļā kursa galvenais instruments, ar kuru nodrošināt, ka pārkārtošanās uz klimatneitrālu ekonomiku norit taisnīgi, nevienu neatstājot novārtā,” sacīja par šo atzinumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis **Nikolaos Milionis**. “Tomēr Komisijai jānodrošina, ka jaunajam tiesību akta priekšlikumam kopā ar teritoriālajiem taisnīgas pārkārtošanās plāniem, ko tā apstiprinās, ir stabils snieguma satvars vērienīgo ES mērķu sasniegšanai”.*

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto atzinumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Revidenti arī atzīmē, ka saikne starp sniegumu un finansējumu ir samērā vāja. Ierosinātā līdzekļu piešķiršanas metode piedāvā vāju stimulu dziļām, nozīmīgām un strukturālām pārmaiņām, kas vajadzīgas, lai sasniegtu ES mērķus klimata jomā. Turklāt, lai gan ir ierosināti kopēji iznākuma un rezultātu rādītāji, tie skaidri neatspoguļo mērķi pārkārtoties, lai izietu no oglekļietilpīgajām nozarēm. Tāpēc pastāv ievērojams risks, ka TPF nepalīdzēs izbeigt dažu reģionu spēcīgo paļaušanos uz oglekļietilpīgām darbībām, uzskata revidenti.

Piezīmes izdevējiem

Eiropas Komisija 2019. gada decembrī publicēja ES zaļo kursu, un TPF ir tā neatņemama daļa. 2020. gada janvāra priekšlikumā bija paredzēts, ka TPF saņems jaunu ES finansējumu aptuveni 7,5 miljardu EUR apmērā. Pēc Covid-19 uzliesmojuma Komisija 2020. gada maijā grozīja priekšlikumu, palielinot atbalstu līdz 40 miljardiem EUR. Eiropadomes 17.–21. jūlija sanāksmes secinājumos šis budžets ir samazināts par 20 miljardiem EUR.

Šis atzinums attiecas tikai uz TPF priekšlikumiem un jo īpaši papildina mūsu nesen publicēto [Atzinumu Nr. 2/2020](#) par Komisijas 2020. gada 14. janvāra grozīto priekšlikumu Kopīgo noteikumu regulai, kā arī [Atzinumu Nr. 4/2020](#) par Komisijas 2020. gada maija grozīto priekšlikumu Kopīgo noteikumu regulai 2021.–2027. gada plānošanas periodam. Vēlāk šogad tiks publicēts arī atzinums par Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros paredzēto publiskā sektora aizdevumu mehānismu.

ERP sekmē ES finanšu pārvaldības uzlabošanu, publicējot atzinumus par priekšlikumiem jauniem vai pārskatītiem tiesību aktiem ar finanšu ietekmi. Šajos atzinumos ES ārējās revīzijas iestāde sniedz tiesību aktu priekšlikumu neatkarīgu novērtējumu. 2019. gadā revidenti izdeva "[Piezīmju kopsavilkumu](#)" attiecībā uz Komisijas 2018. gada priekšlikumiem nākamajai DFS.

Saskaņā ar Komisijas priekšlikuma juridisko pamatu apspriešanās ar ERP ir obligāta, un Eiropas Parlaments un Padome tāpēc atsevišķi rakstīja Eiropas Revīzijas palātai, lūdzot sniegt viedokli.

ERP Atzinums Nr. 5/2020 par Komisijas 2020. gada 14. janvāra un 2020. gada 28. maija priekšlikumiem Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu, pašlaik ir pieejams ERP tīmekļa vietnē eca.europa.eu angļu valodā. Drīzumā tiks pievienotas pārējo valodu versijas.

Informāciju par pasākumiem, ko ERP ir veikusi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, var atrast [šajā saitē](#).

Saistībā ar šo atzinumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeois – E-pasts: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 47 502 / Mob. tālr.: (+352) 691 551 502